

Water onttrekken: wat mag wel en wat mag niet?

Het waterschap is waterbeheerder in Zeeland. Volgens vastgesteld beleid werkt het waterschap aan een robuust watersysteem. Ons Zeeuwse watersysteem van sloten en vijvers proberen we zo goed mogelijk in te richten om in te spelen om de steeds extremere omstandigheden waarbij wateroverlast en droogte geen uitzondering zijn.

Extreme droogte komt steeds vaker voor. Door waterpeilen in het najaar en de winter hoger op te zetten, proberen we (zoet) water langer beschikbaar te hebben en watervoorraden in de grond zo veel mogelijk aan te vullen.

Bij het onttrekken van water maken we onderscheid tussen oppervlaktewater en grondwater.

Oppervlaktewater

1. Wanneer mag ik oppervlaktewater onttrekken?

- Voor het onttrekken van oppervlaktewater is altijd een watervergunning nodig. Deze vergunning moet je in bezit hebben voordat je eventueel water mag onttrekken.
- Naast een vergunning mag je alleen water onttrekken wanneer het waterpeil boven zomerpeil staat. In de watervergunning staat aangegeven wat het zomerpeil voor een bepaald gebied is. Via [WaterInfo](#) kun je actuele waterpeilen in het gebied zien van de geautomatiseerde stuwen. Ook zijn deze zichtbaar op de peilschalen in de sloot waar in de vergunning naar verwezen wordt.

De voorwaarden in de watervergunning en het aangegeven zomerpeil zijn leidend of een agrariër oppervlaktewater mag onttrekken of niet. Hiermee proberen we te voorkomen dat er onnodig een verbod geldt terwijl er in 1 van de ruim 900 peilgebieden nog wel voldoende water is om oppervlaktewater te onttrekken. Het zal dus niet of nauwelijks voorkomen dat er in het beheergebied van waterschap Scheldestromen een algeheel onttrekkingsverbod geldt.

2. Hoe weet ik of er een algeheel onttrekkingsverbod geldt in Zeeland?

De werkwijze van waterschap Scheldestromen voor peilbeheer is dat we waar mogelijk flexibel zijn en/of maatwerk toepassen. Dat houdt in dat het niet of nauwelijks meer voorkomt dat er aan algeheel onttrekkingsverbod voor heel Zeeland wordt afgekondigd. Sinds 2010 is dit niet meer voorgekomen. In Zeeland zijn er immers altijd gebieden waar, onder invloed van zoute kwel, voldoende water aanwezig is. Door het verlenen van maatwerk kunnen we het water boven zomerpeil zo veel mogelijk ter beschikking stellen.

Wanneer dit wel gebeurt wordt dit via de officiële bekendmakingen gepubliceerd: <https://www.overheid.nl/overuwbuurt> Ook via eigen communicatiemiddelen als de website www.scheldestromen.nl en sociale media wordt dit gepubliceerd wanneer dit het geval is en/of wanneer een eventueel onttrekkingsverbod wordt ingetrokken. In eerste instantie zijn de gegevens in uw watervergunning van toepassing.

3. Wie is aansprakelijk voor de waterkwaliteit bij het onttrekken van water?

Diegene die water onttrekt is zelf verantwoordelijk voor de waterkwaliteit en het toepassen van het te onttrekken water. Dat betekent dat diegene zelf beoordeelt of de kwaliteit van het te onttrekken water geschikt is voor het doel waarvoor het onttrokken water gebruikt wordt. Het waterschap kan hiervoor niet verantwoordelijk gesteld worden. Het waterschap is geen waterleverancier.

4. Mag je een tank vullen met water om het water op een niet aangesloten perceel te gebruiken?

Er is een vrijstelling voor 15 m³ per etmaal. Deze vrijstelling is eigenlijk bedoeld voor het vullen van een tank voor gewasbescherming. Voor grotere hoeveelheden water moet je beschikken over een watervergunning. Het moet bekend zijn tot welk waterpeil je water mag onttrekken. Daarnaast vindt bij het onttrekken voor beregenen, bodeminfiltratie naar het grondwater plaats. Om die reden willen we water zo veel mogelijk in het desbetreffende peilgebied houden. Om water per as te vervoeren is niet efficiënt en heeft nadelige gevolgen voor het milieu. Daarnaast vragen we om rekening te houden met het sociale aspect; in tijden van schaarste is het wel zo netjes om ook dan rekening te houden met je medegebruiker(s). Officieel is het niet strafbaar.

5. Mag ik water uit de ene sloot onttrekken om een andere sloot vol te zetten en zo de drainages vol te zetten?

Dat is niet de bedoeling. Het waterschap is primair peilbeheerder en geen waterleverancier. Als waterschap proberen we zo veel mogelijk te voldoen aan de peilen zoals die in het peilbesluit staan benoemd. Op deze manier wordt gebiedsvreemd water in het watersysteem gebracht met alle mogelijke gevolgen van dien. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de waterkwaliteit en ecologie.

Zie je dat dit gebeurt? Dan vragen we dit te melden bij het waterschap en contact op te nemen met de opzichter via telefoon 088-2461000. Onze opzichters en BOA's houden dit nauwlettend in de gaten en spreken gebruikers hier op aan.

6. Heb ik ook een vergunning nodig om water te onttrekken voor gewasbescherming?

Per dag is het toegestaan om maximaal 15 kuub water te onttrekken zonder vergunning voor gewasbescherming.

7. Wat als er water onttrokken wordt zonder benodigde vergunning of wanneer het waterpeil al onder zomerpeil is?

Onze opzichters en BOA's houden dit in ons beheergebied nauwlettend in de gaten. Nadat het gesprek wordt aangegaan met gebruikers kan een boete opgelegd worden. Het boetebedrag kan oplopen tot € 25.000,-. Ook kan uiteindelijk een last onder dwangsom worden opgelegd.

Illegale onttrekkingen worden door onze medewerkers in het veld in de gaten gehouden. Ook wordt via de automatische systemen gekeken of waterpeilen in sloten 'ineens' dalen. Dit doen we doordeweeks, maar ook in het weekend.

8. Mag ik gezuiverd water van de rioolwaterzuivering (effluent) gebruiken om gewassen te beregenen?

Er zijn meerdere redenen waarom we het gebruik van gezuiverd water voor land- en tuinbouw ontraden:

- Het gebruik van gezuiverd water (effluent) is niet zonder risico's. Het effluent voldoet ruimschoots aan de eisen om het terug te brengen in de natuur, maar dat zijn ruimere eisen dan wanneer het water als bron gebruikt wordt voor beregening en/of drinkwater. Gezuiverd water kan namelijk nog steeds ziekteverwekkende organismen (pathogenen) bevatten en er blijven nog steeds restanten van medicijnen, synthetische stoffen in het gezuiverde water achter waarvan effecten nog relatief onbekend zijn. Voorkomen moet worden dat dit direct op gewassen terecht komt.
- De hoeveelheid water die we zuiveren ten opzichte van het gebied Zeeland, is slechts een druppel op de gloeiende plaat.
- Het gezuiverde water is niet altijd zoet genoeg om in te zetten voor land- en tuinbouw.

Door extra stappen in het zuiveringsproces op te nemen zou het wel mogelijk zijn om het afvalwater nog beter te zuiveren. Echter, kosten voor een extra zuiveringsstap zijn immens en een extra zuiveringsstap is niet noodzakelijk voor het terugbrengen van het gezuiverde water in de natuur.

Op Europees niveau wordt nagedacht over het gebruik van gezuiverd water door de landbouw. Het Europees parlement heeft onlangs ontwerp-wetgeving goedgekeurd met kwaliteitseisen voor die toepassing, maar nog niet vastgesteld.

9. Welke plannen m.b.t. droogte heeft het waterschap voor de toekomst?

We gaan steeds flexibeler om met waterpeilen in de sloot (afhankelijk van de hydrologische omstandigheden). In de toekomst gaan we sturen op een nog hogere marge boven het zomerpeil als buffer zodat we langer water beschikbaar hebben. Dit blijft lastig omdat in tijden van neerslag, wateroverlast voorkomen moet worden. Het waterschap is peilbeheerder, geen waterleverancier. Binnen de marges van peilbeheer doen we wat we kunnen.

10. Hanteert het waterschap gedurende het jaar verschillende waterpeilen?

Klopt, in de verschillende seizoenen hanteert het waterschap verschillende waterpeilen voor het oppervlaktewater.

Vanaf het voorjaar hebben we het zomerpeil. Wanneer het doorgaans droger is, wordt de waterstand in sloten en vijvers hoger gehouden. Het oppervlaktewater wordt op die manier vastgehouden om daling van de grondwaterstand te beperken. In nattere perioden wordt het winterpeil gehanteerd. Er staat dan minder water in sloten en vijvers zodat er ruimte is om grote hoeveelheden neerslag op te vangen, te bergen of af te voeren naar het buitenwater.